

Kamerabevakning i offentlig verksamhet – lättnader och utökade möjligheter

Tullverket har granskat betänkandet mot bakgrund av myndighetens uppdrag och hur förslaget kan komma att påverka myndighetens verksamhet. Tullverket skickar med följande synpunkter.

Tullverkets ställningstagande

Generellt

Tullverket ställer sig positivt till de förslag som lämnas i betänkandet och välkomnar de lättnader och utökade möjligheter till kamerabevakning som föreslås. Tullverket är en viktig aktör i arbetet mot den organiserade och gränsöverskridande brottsligheten och Tullverket anser därför att det är positivt att samtliga brottsbekämpande myndigheter ges likvärdiga förutsättningar för kamerabevakning. Upplysnings- och informationskravet i 15 § kamerabevakningslagen (2018:1200) har tidigare uppfattats som hindrande vid utveckling av förmågan att kamerabevaka via drönare, särskilt vid brådskande bevakning. Det är därför bra att samtliga brottsbekämpande myndigheter nu ges möjlighet till undantag från upplysnings- och informationskraven för kamerabevakning via luftfartyg som behöver komma till stånd i brådskande fall i brottsbekämpande syfte. Tullverket vill dock uppmärksamma att utbyggnad av myndighetens infrastruktur och möjlighet att förverkliga de möjligheter som lagförslagen medger, kommer kräva ekonomiska resurser.

Undantag från kravet på att genomföra en intresseavvägning vid kamerabevakning i gränsnära områden

I samband med att lagen (2023:474) om polisiära befogenheter i gränsnära områden infördes tillkom även en bestämmelse i 14 c § 3 kamerabevakningslagen (2018:1200) om att bevakning i gränsnära områden som utförs av Kustbevakningen, Polismyndigheten, Säkerhetspolisen eller Tullverket är undantagen kravet på att genomföra en dokumenterad intresseavvägning. I propositionen (prop. 2022/23:109, s. 36) lyfts att behovet av att kamerabevaka i de gränsnära områdena kan finnas även utanför brottsbekämpningen och att undantaget, för att undvika att gränsdragningsproblematik uppstår, bör gälla all kamerabevakning som de berörda myndigheterna bedriver i områdena. Med den nya systematik som föreslås för kamerabevakningslagen förefaller bestämmelsen enbart gälla brottsbekämpningen. Med hänsyn till att Tullverket bedriver verksamhet såväl inom som utanför brottsbekämpning är Tullverket mycket angeläget om att undantaget finns med även i de bestämmelser som riktar sig till den icke brottsbekämpande verksamheten.

Upplysnings- och informationskravet vid bevakning från civila fordon

Tullverket förstår det föreslagna undantaget från upplysnings- och informationskravet för kamerabevakning från obemannade civila fordon som används i brottsbekämpningen som att det avgörande för dess tillämplighet är att det civila fordonet används i en brottsbekämpande uppgift som den brottsbekämpande myndigheten är behörig myndighet att utföra i enlighet med 1 kap. 2 § brottsdatalagen (2018:1177). Utifrån hur det är uttryckt i betänkandet och utifrån hur de brottsbekämpande myndigheterna har uttryckt sina behov verkar avsikten vara att undantaget ska kunna tillämpas av samtliga brottsbekämpande myndigheter, oberoende av om de är behöriga myndigheter att förebygga, förhindra, upptäcka eller utreda eventuella angrepp mot fordonet eller inte. Tullverket skulle önska att myndighetens tolkning av den föreslagna bestämmelsen bekräftas i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Ärendets handläggning

I detta ärende har vikarierande generaldirektören Johan Norrman beslutat. Föredragande har varit verksjuristen Jenny Henriksson. I den slutliga handläggningen har även vikarierande överdirektören Bodil Taylor deltagit.

TULLVERKET

Johan Norrman

Kopia till:

Finansdepartementet, S3

Tullverket

Verksledningsstaben

Kommunikationsavdelningen